

UUDENMAAN PÄIHDE- HUOLLON KUNTAYHTYMÄ

TALOUSARVIO 2021

TALOUSSUUNNITELMA
2022 – 2023

Sisällysluettelo

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus	3
1.2 Kuntayhtymän arvot	3
1.3. Kuntayhtymän visio 2025	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT	4
2.1. Jäsenkuntayhteistyö	4
2.2. Muu yhteistyö	4
3. KUNTOUTUS	5
3.1. Yleistä	5
3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutusyhteisön valinta	5
3.3. Kaksoisdiagnoosiasiakkaiden pienyhteisö/Pihlaja	5
3.4. Ryhmäpainotteinen kuntoutus/Silmuyhteisö	5
3.5. Työsuuntautunut kuntoutus / Tammiyhteisö	6
3.6. Ikääntyneiden kuntoutujien Setriyhteisö	6
3.7. Toiminnallinen kuntoutus/Pajuyhteisö	6
3.8. Intervalli	7
3.9. Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	7
3.10. Muu toiminta	7
4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI	8
4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet	8
4.2. Tuloksellisuuden arviointi	8
5. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	11
5.1. Taloudelliset lähtökohdat	11
5.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta	11
5.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2020 ja arvio palveluiden käytöstä 2021– 2023	11
6. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE	12
6.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö	12
6.2. Talousarvioasetelma	13
7. TALOUSARVIO 2021	14
7.1. Yleistä	14
7.2. Perustelut	14
7.3. Laskelmat	16
Tuloslaskelmaosa	16
Käyttötalousosa	17
Investointiosa	18
Rahoitusosa	19
Investointisuunnitelma 2021 – 2023	20

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT

1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän tarkoituksena on auttaa laadukkaan, kuntouttavan ja kohtuuhintaisen hoitotarjonnan avulla kuntoutukseen tulevia asiakkaita selviämään päihdeongelmastaan. Tätä tarkoitusta varten kuntayhtymä ylläpitää Ridasjärven päihdehoitokeskusta, joka on päihdehuollon erityispalveluyksikkö.

1.2 Kuntayhtymän arvot

Luottamus:

avoimuus, rehellisyys, aito kohtaaminen, asiakaslähtöisyys, luotetaan asiakkaaseen ja toisiimme

Kunnioitus:

kukaan ei toimi toista vastaan, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, ihmisyyys, yksityisyyden ja henkilökohtaisen vakaumuksen kunnioittaminen

Vastuullisuus:

vastuu omasta työstä, hyvästä hoidosta ja työyhteisön toimivuudesta, vastuu kanssaihmisestä, vastuu ammattitaidon ylläpitämisestä ja itsensä kehittämisestä

Inhimillinen ammatillisuus:

aito vuorovaikutus ja kuulluksi tuleminen, oikeudenmukaisuus, oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, joustavuus ja inhimillisuus.

1.3. Kuntayhtymän visio 2025

Ridis – Päihdekuntoutusta rauhallisessa ja kauniissa maalaismiljöössä

Luotettava kumppani – jäsenkuntien, kuntoutujien, vertaisohjaajien ja henkilökunnan sekä luottamushenkilöiden kanssa kohti parempaa tulevaisuutta

Osallisuuden vahvistaminen - asiakkaiden, vertaisohjaajien ja henkilökunnan yhteistyöllä vahvistamme kuntoutusyhteisöämme

Päihdekuntoutuksen ennakkoluuloton kehittäjä – kehitetään uusia toimintatapoja vastaamaan asiakkaiden ja kuntien päihdekuntoutuksellisia tarpeita

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT

2.1. Jäsenkuntayhteistyö

Laitoskuntoutusta hankkiessaan kuntayhtymän jäsenkunnat edellyttävät kuntayhtymän palveluilta joustavuutta ja muuntautumiskykyä. Kuntayhtymän palveluiden sovittaminen kiinteäksi osaksi kunnan omaa palveluketjua on tärkeää. Tämä edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua kuntien kanssa myös siksi, että kuntayhtymän jäsenkuntien toisistaan huomattavastikin poikkeavat palvelutarpeet voitaisiin tasapuolisesti ottaa huomioon.

Kuntayhtymä on panostanut viimeisien vuosien aikana vuoropuhelun lisäämiseen kuntien kanssa. Samalla uusia palveluja on kehitetty kuntien tarpeiden mukaisesti. Tämä yhteistyö jäsenkuntien kanssa jatkuu edelleen. Kuntayhtymällä on säännöllisiä tapaamisia jäsenkuntien päihdehoidosta vastaavien työntekijöiden, esimiesten ja päälliköiden kanssa kaksi kertaa vuodessa. Näillä tapaamisilla pureudutaan yhä syvällisemmin päihdehoidon sisältöön, tavoitteisiin ja palautteen antamiseen.

Kuntayhtymän talousarvion ja pitkäjänteisen suunnittelun näkökulmasta olisi tärkeää, että yhtymän jäsenkunnat sitoutuisivat talouden ylläpitoon käytännössä ilmoittamalla määrärahan, jonka ne varaavat vuosittain päihdehoitokeskuksesta hankittavia hoitopäiviä varten. Toistaiseksi tällainen omistajien taholta tuleva resurssiohjaus on ollut vähäistä.

Mahdollisesti voimaan tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus vaikuttanee kuntayhtymään ja sen toimintaan. Sosiaali- ja terveystalouden uudistumiseen asti kuntayhtymä huolehtii laadukkaiden päihdekuntoutuspalvelujen tuottamisesta toiminta-ajatuksensa mukaisesti.

2.2. Muu yhteistyö

Kuntayhtymän pyrkimyksenä on ollut tehdä yhteistyötä myös jäsenkuntien ulkopuolisten kuntien kanssa. Tässä työssä on onnistuttu varsin hyvin ja tämä yhteistyö tulee jatkumaan. On tärkeää, että palveluja voidaan myydä myös muille kuin jäsenkunnille silloin kun kapasiteetti, resurssit ja ulosmyynnin rajat antavat siihen mahdollisuuden.

Kuntayhteistyön lisäksi kuntayhtymä jatkaa yhteistyötään valtion kanssa. Rikosseuraamuslaitoksen kanssa vuoden 2014 aikana käynnistetty ja vuonna 2017 vakinaistettu hanke sakkovankien sijoittamisesta päihdehoitokeskukseen rangaistuksen aikana on luonut vakautta ja ennustettavuutta yhteistyöhön.

3. KUNTOUTUS

3.1. Yleistä

Asiakkaiden kuntoutuksessa keskeistä on moniulotteinen ja menetelmällinen päihdeongelman kohtaaminen. Kuntoutusta toteutetaan yhteisöhoidon, ryhmähoidon, verkostotyön ja yksilötyön menetelmiä soveltaen. Kuntoutuksen kestosta sovitaan yksilöllisesti yhteistyössä lähettävän kunnan kanssa. Hoidon ja hoivan osuus sekä niiden merkitys ovat kasvaneet viime vuosina päihdekuntoutuksessa. Vieroitushoidon tarve on vähentynyt kahden viimeisen vuoden aikana merkittävästi ja kuluvan vuoden tilanne näyttää vielä heikompana verrattuna edellisiin vuosiin. Tästä syystä Kerkkä-vieroitushoitoyhteisö lakkautetaan ja tilalle perustetaan pienyhteisö Pihlaja.

3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutusyhteisön valinta

Lähtökohtana on, että asiakkaan kuntoutukseen lähettänyt taho on todennut asiakkaan olevan laituskuntoutuksen tarpeessa. Ensimmäisten kuntoutuspäivien aikana asiakkaalle esitellään päihdehoitokeskuksen kuntoutustarjonta ja tehdään päätös kuntoutusyhteisön valinnasta (ellei ole jo valittuna ennen kuntoutukseen tuloa) sekä kuntoutusohjelmasta, jota asiakas sitoutuu noudattamaan.

3.3. Kaksoisdiagnoosiasiakkaiden pienyhteisö/Pihlaja

Kaksoisdiagnoosiasiakkaille tarkoitettu pienyhteisö Pihlaja on suunnattu asiakkaille, joilla on diagnosoitu tai hyvin vahvasti näyttävä kaksoisdiagnoosi. Kuntoutus on suunnattu asiakkaille, jotka hyötyvät pienen ryhmän mahdollistamasta yksilöllisyydestä ryhmätilanteissa. Yksilöllisyys onkin vahvasti mukana asiakkaan kuntoutuksen sisältöä suunniteltaessa.

Pihlaja tarjoaa päihdekuntoutusta pienyhteisössä, jossa tuetaan asiakkaiden voimavaroja ja huomioidaan yksilöllisesti heidän haasteensa. Pienyhteisö Pihlaja on tarkoitettu asiakkaille, joilla on esimerkiksi arjenhallinnan haasteita, jotka vaikuttavat kuntoutumiseen ja heillä on vaikeuksia kiinnittyä suurempaan yhteisöön erityisesti ne, jotka jäävät helposti syrjään.

3.4. Ryhmäpainotteinen kuntoutus/Silmuyhteisö

Kuntoutus etenee etukäteen sovitun viikko-ohjelman mukaisesti. Yhteisön viikko-ohjelma sisältää kaksi ohjattua ryhmää päivässä arkipäivisin sekä viikonloppuisin. Yksi päivä viikosta on varattu toiminnalliseen kuntoutukseen, joka voi koostua esimerkiksi liikunnallisista, luonto- ja /tai eläinavusteisesta toiminnasta, elokuvista tai musiikista. Ryhmätoiminta kuuluu kiinteäksi osaksi hoitoa. Asiakkaita motivoidaan osallistumaan myös vertaisryhmätoimintaan eli AA/NA-ryhmiin sekä A-killan toimintaan.

Kuntoutus tapahtuu pääasiassa ryhmissä. Yksilökeskustelut Silmuyhteisön työntekijän kanssa ovat säännönmukaisesti jakson alussa, jolloin tehdään kuntoutumissuunnitelma ja kuntoutuksen loppuvaiheessa, jolloin arvioidaan kuntoutusjaksoa. Muuten yksilökeskusteluja käydään tarpeen mu-

kaan, vähintään kerran viikossa. Tarvittava yhteydenpito asiakkaan kotikuntaan tehdään yhteistyössä Silmuyhteisön työntekijän kanssa.

3.5. Työsuuntautunut kuntoutus / Tammiyhteisö

Työsuuntautuneen kuntoutusjakson voivat valita työkykyiset ja työntekoa kuntoutuksen sisältöön toivovat asiakkaat sekä sellaiset asiakkaat, jotka haluavat ylläpitää työkykyään ja omia taitojaan.

Asiakkaalle laaditaan henkilökohtainen kuntoutussuunnitelma, johon sisältyy terapeuttisuonteista pienimuotoista työtoimintaa arkipäivisin. Päihdehoitokeskuksessa on monipuoliset työmahdollisuudet, kuten erilaiset puu- ja pihatyöt sekä muut kiinteistöhoitolliset tehtävät tai avustavat työt keittiöllä tai asiakkaiden ylläpitämässä kahviossa.

Työtoiminnan päivittäinen kesto määritellään yksilöllisesti. Työtoiminnan ohella asiakkaat osallistuvat päivittäin kahteen ryhmään, joissa käsitellään päihderiippuvuuteen liittyviä asioita ja joissa työtehtävät suunnitellaan ja arvioidaan. Asiakasta motivoidaan osallistumaan myös muihin vertaistukiryhmiin. Asiakkaalle nimetään omatyöntekijä, jonka kanssa on tapaamiset viikoittain.

3.6. Ikääntyneiden kuntoutujien Setriyhteisö

Tämä peruskuntoutusvaihtoehto on tarkoitettu ikääntyneille tai psyykkisesti/fyysisesti vajaakuntoisille, jotka tarvitsevat tukea ja apua päivittäistä toiminnoista selviytymiseen. Peruskuntoutuksessa korostuu elämisen taitojen opettelu ja fyysisen sekä psyykkisen kunnan kohentaminen. Peruskuntoutuksessa olevilla asiakkailla on nimetty henkilökohtainen työntekijä.

Peruskuntoutus ei ole vaihtoehto terveystieteiden keskus- tai vanhainkoti- hoidolle päihdehoitokeskuksen rajallisten terveyden- ja sairaanhoitoon varattujen resurssien sekä esim. esteetöntä liikkumista rajoittavien toimitilojen johdosta.

3.7. Toiminnallinen kuntoutus/Pajuyhteisö

Pajuyhteisö on pieniyhteisö, jonka kuntoutuksen sisältö on suunnattu asiakkaille, jotka hyötyvät pienen ryhmän mahdollistamasta yksilöllisyydestä ryhmätilanteissa. Yksilöllisyys onkin vahvasti mukana asiakkaan kuntoutuksen sisältöä suunniteltaessa.

Yksilökohtaisessa työskentelyssä käsitellään asiakkaan kanssa hänen elämäntilanteeseensa liittyviä asioita suunnitelmallisesti. Asiakasta avustetaan tarpeen mukaan käytännön asioiden hoidossa. Yhteisön ryhmät on suunniteltu tukemaan päihderiippuvuuden käsittelyä ja siitä toipumista myös luovilla ja toiminnallisilla menetelmillä. Ryhmiin osallistumisen kynnys pyritään pitämään mahdollisimman matalana.

Toiminnalliset menetelmät antavat mahdollisuuden laajentaa asioiden käsittelyä perinteisen ryhmäkeskustelun ulkopuolelle. Toiminnalliset mene-

telmät antavat omanlaisen mahdollisuuden mielekkäisiin kokemuksiin, onnistumisiin ja aktiiviseen elämään. Osana toiminnallisuutta ovat luontoavusteiset menetelmät (esim. Metsämieli-menetelmä), johon päihdehoitokeskuksen sijainti antaa hyvät mahdollisuudet.

3.8. Intervalli

Asiakkaan raittiutta ja avohoitoa tuetaan tarjoamalla edellä esitellyssä pidempikestoisessa kuntoutuksessa olleille asiakkaille mahdollisuus ennalta sovittuihin lyhytkestoisiin (4 -7 vrk) intervallihoitajaksoihin. Jaksot suunnitellaan ja sovitaan yhteistyössä oman kotikunnan työntekijän kanssa.

Intervallihoitajaksolla asiakkaalla on mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin päihdehoitokeskuksen työntekijöiden kanssa. Sen lisäksi intervalliasiakas osallistuu sen yhteisön kuntoutusohjelmaan, jossa oli perusjaksolla.

3.9. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut

Kuntoutus sisältää päihdehoitokeskuksen perusterveyden- ja sairaanhoidonpalvelut. Jaksolla kiinnitetään huomiota erityisesti päihteiden käytöstä johtuviin terveysongelmiin. Kuntoutuksen aikana akuutit sairastumiset hoidetaan joko kuntoutuksen yhteydessä tai siirretään asiakas tarvittaessa erikoissairanhoidon piiriin.

Jokaisessa yhteisössä on oma sairaanhoitaja, joka vastaa asiakkaidensa terveyden- ja sairaanhoidosta tarpeen mukaisesti. Lääkäri pitää vastaanottoa kaksi kertaa viikossa ja vastaa asiakkaiden kuntoutuksen aikaisesta lääkityksestä lukuun ottamatta korvaushoitoa. Kuntoutukseen voi tulla myös opioidikorvaushoidossa oleva asiakas, jolloin sairaanhoitajat toteuttavat korvaushoitoa avohoidon vastuulääkärin ohjeistuksen mukaan. Lääkäri osallistuu myös kuntoutuksen ja hoidon kehittämiseen päihdehoitokeskuksessa sekä osallistuu hoitoryhmiin tarvittaessa.

3.10. Muu toiminta

Ridasjärven päihdehoitokeskuksen ympäristö antaa hyvän mahdollisuuden luontoon tukeutuvien menetelmien ammatillista, vastuullista ja tavoitteellista hyödyntämistä kuntoutuksessa. Näitä menetelmiä on kehitetty mm. sosiaalipedagogisella hevostoiminnalla ja luontoon liittyvillä erilaisilla toiminnallisilla menetelmillä (mm. Metsämieli-toiminta), kädentaitoryhmä ja kirjallisuusterapiaryhmä ovat osa tätä toimintaa. Kehittämistä jatketaan edelleen ”Green Care”- ajattelun mukaisesti. Sosiaalipedagoginen hevostoiminta ostetaan alihankintana erillisellä sopimuksella.

Vertaistuen ja kokemusasiantuntijuuden merkitys on päihdetyössä jatkuvasti korostunut. Kokemukset vertaistyöntekijöiden käytöstä kuntoutuksen tukena ovat hyviä niin avopalveluissa kuin kuntoutuslaitoksissakin. Ridasjärven päihdehoitokeskuksessa tämä toiminta on ollut vuodesta 2016 siten, että päihdehoitokeskuksessa on v. 2020 työskennellyt neljä vertaistyöntekijää. Tämä toiminta jatkuu edelleen ”Ridiksen mallina”, jonka pohjalta vertaistukihenkilöt osallistuvat sekä yhteisöjen toimintaan että asiakkaan muuhun tukemiseen osana kuntoutuksen toteuttamista. Asiakkaiden

kiinnittymistä avopalveluihin kuntoutuksen jälkeen edesautetaan myös monin tavoin.

Asiakkaille suunnatut, säännölliset AA- ja A-kiltainfot ovat osa tätä työtä, samoin laitoksessa ja sen ulkopuolella kokoontuvat AA- ja NA-ryhmät. Jonkin verran vuonna 2020 näihin tapaamisiin ja infoihin on vaikuttanut koronatilanne eli olemme jossain määrin rajoittaneet ulkopuolisten henkilöiden vierailuja laitoksessa ja ylimääräisiä kontakteja ulkopuolelle hoidon aikana.

4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet

Kuntoutuksen ensisijaisena tavoitteena on tukea asiakkaan omia tavoitteita, jotka liittyvät arjenhallintaan ja päihteettömyyteen.

Kuntoutuksen voidaan katsoa vaikuttaneen myönteisesti myös silloin, kun

- asiakkaan elämäntilanne paranee ja päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat vähenevät,
- asiakkaan päihteiden käytöstä johtuva elämäntilanteen paheneminen estyy tai hidastuu.

4.2. Tuloksellisuuden arviointi

Toiminnan tuloksellisuutta seuraavat ensisijaisesti asiakkaita päihdekuntoutukseen lähettävät kunnat, jotka ovat tehostaneet hoitoon sijoittamiensa asiakkaiden seuranta. Päihdehoitokeskus toimittaa omalta osaltaan pyydetyt tiedot seuranta varten. Päihdehoitokeskuksen hoidon laatua ja asiakastytyväisyyttä seurataan neljä kertaa vuodessa toteutettavalla kyselyllä, joka tehdään kaikille asiakkaille tietynä valittuna päivänä. Tällöin vastauksiin saadaan kattavasti näkemyksiä hoidon laadusta eri kuntoutusjaksonsa vaiheissa olevilta asiakkailta.

Lisäksi hoidon aikana kokoontuu kerran viikossa asiakasyhteisöjen edustajista koottu komissio, jossa jäsenenä on myös johtoryhmä. Tällöin johto saa suoraa palautetta toiminnasta. Palvelupalautetta saadaan myös asiakkaita lähettävistä jäsenkunnista vuosittain tehtävällä lausuntopyyntöllä sekä yhteistyökokouksissa. Saatua palautetta käytetään hyväksi päihdehoitokeskuksen toiminnan kehittämisessä.

Talouden tunnuslukuja:	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Kulut, € / hoitovrk	212,73	191,67	190,40	190,40	190,40
Poistot, € / hoitovrk	6,90	5,75	7,74	10,32	9,68
Tuotot, € / hoitovrk	239,15	197,51	196,08	196,08	196,08
Rahoitustuotot/-kulut, € / hoitovrk	0,00	0,19	0,19	0,19	0,19
Suoritehinta, €	118 / 145	120	120	120	120
Hoitopäivät	16 211	16 000	15 500	15 500	15 500
Käyttöaste %	74,0	81,5	80,6	80,6	80,6
Asiakasmäärä	599	530	522	522	522

HENKILÖSTÖ

Päihdehoitokeskuksen toimintaa seurataan henkilöstön näkökulmasta varsinaisen henkilöstökertomuksen muodossa. Henkilöstön jaksamista seurataan kolmen kuukauden välein toistettavalla jaksamiskyselyllä. Saatua palautetta käytetään laadukkaana ja tuloksellisen työn varmistamiseksi sekä henkilöstön kehittämisen ja koulutustarpeen arvioimiseksi.

Päihdehoitopalvelujen laatusuosituksen mukaan Ridasjärven päihdehoitokeskuksen kaltaisissa kuntoutuslaitoksissa tulisi olla vähintään 0,5 sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutuksen saanutta työntekijää yhtä asiakasta kohti. Taloussuunnitelmassa on vuodelle 2021 asetettu 15 500 hoitopäivän tavoite, mikä tarkoittaa keskimäärin 42,5 asiakasta/päivä. Päihdehoitokeskuksessa on sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä 27 johtaja ja esimiehet mukaan lukien, jolloin päihdehoitokeskuksessa päästään laskennallisesti päihdehoitopalveluiden laskennalliseen laatusuositukseen ja jopa ylitetään ne, koska vieroitussyksikkö lakkautetaan sen vähäisen käytön vuoksi vuoden 2021 alusta alkaen.

Vuoden 2021 suunnitelma sisältää henkilöstövähennyksiä; tukipalveluiden esimiehen tehtävä lakkautetaan eläköitymisen myötä. Tämän lisäksi vähennetään ainakin vuodeksi yksi lähihoitajan toimi. Yksi lähihoitaja-ohjaajan tehtävä muutetaan sosiaali-ohjaajan tehtäväksi työntekijän koulutautumisen myötä. Lääkiresursseja vähennetään kahteen päivään viikossa.

KÄYTÖSSÄ OLEVAT VIRAT JA TOIMET / SUUNNITELMA 2021 – 2023

	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
Hallintotiimi					
Kuntayhtymän johtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteri		1	1	1	1
	1	2	2	2	2
Kuntoutustiimi					
Kuntoutuksen esimies	1	1	1	1	1
Sosiaalihoaja	7	8	8	8	8
Toiminnallinen ohjaaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteri	1,5	1	1	1	1
	10,5	11	11	11	11
Hoitotyön tiimi					
Hoitotyön esimies	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja	4	5	5	5	5
Sosiaalihoaja	-	-	1	1	1
Lähihoitaja-ohjaaja	7	7	5	5	5
Ohjaaja	4	4	4	4	4
	16	17	16	16	16
Tukipalvelutiimi					
Tukipalveluiden esimies	1	1	-	-	-
Ruokapalveluvastaava	1	1	1	1	1
Keittäjä	3	3	3	3	3
Laitoshuoltaja	1	1	1	1	1
Siivoustyönohjaaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
	8	8	7	7	7
YHTEENSÄ	35,5	38	36	36	36

5. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

5.1. Taloudelliset lähtökohdat

Päihdehoitokeskuksen vuosittain toteuttamien hoitopäivien määrä on vaihdellut 2010 –luvulla välillä 14 300 - 18 200 hoitopäivää. Vuonna 2020 ennakoidaan päädyttävän 14 793 hoitopäivään. Talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että kuntien ostamien hoitopäivien määrä pysyy suhteellisen ennallaan tai kasvaa vähän. Hoitopäivätavoitteeksi ja budjetin valmistelun lähtökohdaksi v. 2021 on otettu 15 500 hoitopäivää.

5.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat: Askola (2,0), Espoo (11,5), Helsinki (9,5), Hyvinkää (7,7), Iitti (3,2), Järvenpää (4,6), Karkkila (3,4), Kerava (2,9), Kouvola (5,8), Lohja (9,5), Myrskylä (1,1), Mäntsälä (2,9), Nurmijärvi (4,0), Orimattila (5,2), Pornainen (1,4), Pukkila (0,3), Tuusula (3,2), Vantaa (17,5) ja Vihti (4,3). Suluissa on merkitty kuntien osuus peruspääomasta prosentteina. Jäsenkuntien määrässä tai osuuksissa ei viime vuosina ole tapahtunut muutoksia.

5.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2020 ja arvio palveluiden käytöstä 2021– 2023

Hoitopäivät, käyttöaste ja asiakasmäärät:

Vuosi	Hoitopäivät	Käyttöaste	Asiakkaat
Tp 2013	16 642	76,0	538
Tp 2014	15 281	69,8	492
Tp 2015	16 097	73,5	619
Tp 2016	18 197	82,9	675
Tp 2017	16 927	77,3	646
Tp 2018	15 727	71,8	637
Tp 2019	16 211	71,8	637
Ta 2020	16 000	81,5	530
Ta 2021	15 500	80,6	522
Ts 2022	15 500	80,6	522
Ts 2023	15 500	80,6	522

Päihdehoitokeskuksen hoitopaikkamäärä on nyt 54, jotka kaikki muutetaan kuntoutuksen hoitopaikoiksi vuoden 2021 alusta lukien.

6. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE

6.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnittelusta säädetään kuntalaissa. Kuntalaki sisältää säännökset talousarvion käsittelystä, velvoittavuudesta, sisällöstä ja rakenteesta sekä talousarvioperiaatteista. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta kahdelle tulevalle suunnitelmavuodelle.

Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi vähintään kolmea vuotta koskevasta taloussuunnitelmasta. Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja kytkemisessä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taaseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämä nettoperiaate. Nettoperiaate tarkoittaa nettomääräisten tulojen ja menojen erotusta. Kuntayhtymässä nettoperiaatetta sovelletaan, koska kuntien yhteistoiminnassa toimintaa ylläpitävä kunta budjetoi sitovana vain kukin oman kuntansa osuuden menoista. Talousarviossa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa tulee lisäksi noudattaa yhtymäkokouksen 1.6.1998 hyväksymää talousarvio- ja suunnitteluohjetta.

Kuntalain mukaan talousarviossa tulee olla käyttötalousosa ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutusvertailussa. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne noudattaa yhtymäkokouksen antamaa ohjetta.

Kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelman laadintaa ohjeistaa JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma, julkaistu 26.10.2019.

6.2. Talousarvioasetelma

Yhtymäkokouksen hyväksymään edellä mainittuun ohjeeseen sisältyy talousarvioasetelma ja tilikartta, joita talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa on noudatettu.

Käyttötalousoosan rakenne

Yhtymäkokous hyväksyy:

nettomääräisenä tulojen ja menojen erotuksen (nettoperiaate)

Hallinto

Laitostoiminta

Hallitus hyväksyy:

käyttösuunnitelmat, osamäärärahat ja osatuloarviot

Luottamushenkilöt Yleishallinto

Laitos Hoitotyö Kuntoutus Tukipalvelut

Investointiossa

Investointiosassa yhtymäkokous hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Yhtymäkokoukseen nähden sitovana on pidetty koko investointiosan määrärahaa (meno- ja tuloarviot). Tätä tasoa esitetään edelleen jatkettavaksi.

Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma 2021 - 2023.

7. TALOUSARVIO 2021

7.1. Yleistä

Talousarviomenojen rahoitus perustuu keskeisesti kahden tulolajin varaan: jäsenkuntien suorittamaan kuntaosuuteen eli palvelumaksuun ja sosiaali-palvelun asiakasmaksuun. Säännöllisiä pienempiä tuloeria ovat ulkokunta-laisilta perittävät hoitomaksut, vuokrat ja myyntitulot, kuten puutavaran myynti.

Menolajeista ylivoimaisesti suurin on henkilöstökulut, jotka ovat 67,2 % toimintakuluista. Muita keskeisiä menoja ovat elintarvikehankinnat 3,7 %, lämmitys ja sähkö yhteensä 6,8 %, lääkkeet ja hoitotarvikkeet 2,4 % sekä asiantuntijapalvelujen (mm. lääkäripalvelut, psykiatriset palvelut, vuokra-työvoima) ostot 4,5 %. Edellä mainitut menot ovat yhteensä 84,5 % toi-mintakuluista.

7.2. Perustelut

Menot, toimintakulut

Henkilöstökulut

Nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.4.2020- 28.2.2022. Sopimukseen sisältyy 1.8.2020 tehtävä 26 euron suuruinen korotus (vä-hintään 1,22 %) sekä 1.4.2021 tehtävä 1,0 %:n yleiskorotus. Nämä koro-tukset on otettu huomioon talousarviossa 2021. Uuden virka- ja työehto-sopimuksen myötä edellisen sopimuksen aikana tullut kilpailukykyvähennys (kiky) vähennys pois. Vähennyksen poistuminen tarkoitti että lomara-hat ovat maksussa täysimääräisenä jo kesällä 2020 ja siitä eteenpäin sekä työaika palautui sopimusten mukaiseksi ja kaikki pidennystunnit poistui-vat.

Palkkakustannuksissa on tehty vähennyksiä hoitotyön, kuntoutuksen ja tukitoimintojen puolella, menovähennys yhteensä sivukuluineen 106 000 euroa.

Aineet, tarvikkeet, tavarat

Menot tässä tiliryhmässä vähenevät vuoden 2020 talousarvioon verrattuna -4,2 %. Tähän vaikuttaa elintarvikkeiden ja rakennusmateriaalin pienempi menoarvio.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin on varattu määrärahat hoitopalveluksia, erilaisia koneiden ja kaluston kunnossapitotöitä, asiantuntijapalvelujen ostoa, posti- ja puhelinmaksuja, vakuutuksia, painatuksia ja ilmoituksia, atk-palveluksia ja yhteistoimintakorvauksia varten. Palvelujen ostoihin varattu määräraha sisältää lyhytaikaisten sijaisten hankinnan sekä talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoistamisen.

Toimintakulut yhteensä

Toimintakulut ilman suunnitelmapoistoja ovat 2 951 170 euroa (2020 Ta: 3 071 670 €). Toimintakulujen väheneminen selittyy mm. henkilöstömenojen vähennyksenä, elintarvikkeiden menoarvion pienentämisellä, koneiden ja laitteisen vuokramenojen vähenemisellä.

Tulot, toimintatuotot

Myynti- ja maksutuotot

Myyntituottojen merkittävimmät tuloerät ovat jäsenkuntien palvelumaksut. Vähäisessä määrin tuloja kertyy valmisteiden ja palvelujen myynnistä.

Jäsenkuntien palvelumaksuja arvioidaan kertyvän asiakaspaikkaluvun mukaan arvioituna 2 257 000 euroa, joka koostuu jäsenkuntien ja ulkokuntalaisten maksuista (2020 Ta: 2 344 100 euroa). Suoritehinnat pysyvät samoina.

Maksutuottoihin sisältyy mm. sosiaalipalvelun asiakasmaksu. Asiakasmaksun korotus 1,20 sisältyy laskelmiin.

Muut tuloerät

Muita tuloeriä ovat palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat, tuet ja avustukset kuten työterveydenhuoltokorvaukset. Asuntojen vuokratuotot on laskettu sen mukaan, että kaikki asunnot ovat vuokrattuja joko henkilökunnalle tai ulkopuolisille.

Toimintatuotot yhteensä

Toimintatuotot yhteensä ovat 3 039 200 euroa (2020 Ta: 3 127 100 €). Tuotot ovat -2,8 % pienemmät kuin tämän kuluvan vuoden talousarviossa.

Poistot

Suunnitelmapoistot ovat 120 000 euroa (2020 Ta: 92 000 €). Poistojen kasvuun vaikuttaa tehdyt investoinnit.

Investointimenot

Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma.

7.3. Laskelmat

Tuloslaskelmaosa

	Tp 2019 1 000 €	Ta 2020 1 000 €	Ta 2021 €	Ts 2022 1 000 €	Ts 2023 1 000 €
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 075	2 147	2 060 800	2 061	2 061
Maksutuotot	920	894	892 700	893	893
Tuet ja avustukset	19	9	8 500	9	9
Vuokratuotot	66	77	77 200	77	77
Muut tuotot					
Toimintatuotot yhteensä	3 080	3 127	3 039 200	3 039	3 039
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 883	-2 060	-1 982 000	-1 982	-1 982
Palvelujen ostot	-606	-497	-482 320	-482	-482
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-490	-474	-453 650	-454	-454
Muut kulut	-134	-41	-33 200	-33	-33
Toimintakulut yhteensä	-3 113	-3 072	-2 951 170	-2 951	-2 951
Toimintakate	-33	55	88 030	88	88
Rahoitustuotot ja -kulut	0	3	3 000	3	3
VUOSIKATE	-34	58	91 030	91	91
Suunnitelmapoistot	-96	-92	-120 000	-160	-150
TILIKAUDEN TULOS	-130	-34	-28 970	-69	-59
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	-81	14	19 030	-21	-11

Käyttötalousosa

	Tp 2019 1 000 €	Ta 2020 1 000 €	Ta 2021 €	Ts 2022 1 000 €	Ts 2023 1 000 €
Hallinto					
Toimintatuotot	1	0	0	0	0
Toimintakulut	-257	-330	-310 520	-311	-311
Toimintakate	-256	-330	-310 520	-311	-311
Rahoitustuotot/ - kulut	0	0	0	0	0
Vuosikate	-255	-330	-310 520	-311	-311
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-255	-330	-310 520	-311	-311
Laitostoiminta					
Toimintatuotot	3 079	3 127	3 039 200	3 039	3 039
Toimintakulut	-2 857	-2 742	-2 640 650	-2 641	-2 641
Toimintakate/vuosikate	222	385	398 550	399	399
Suunnitelmapoistot	-96	-92	-120 000	-160	-150
Tilikauden tulos	126	293	278 550	239	249
Poistoeron lisäys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	175	341	326 550	287	297
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	3 080	3 127	3 039 200	3 039	3 039
Toimintakulut	-3 113	-3 072	-2 951 170	-2 951	-2 951
Toimintakate	-33	55	88 030	88	88
Rahoitustuotot	0	3	3 000	3	3
Vuosikate	-33	58	91 030	91	91
Suunnitelmapoistot	-96	-92	-120 000	-160	-150
Tilikauden tulos	-129	-34	-28 970	-69	-59
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	-81	14	19 030	-21	-11
TOIMINTA					
Hoitopaikkoja	60	54	54	54	54
Hoitovuorokausia, 1 000 vrk	16,2	16,0	15,5	15,5	15,5
Käyttöaste %	74,0	81,5	80,6	80,6	80,6
Asiakkaita	599	530	522	522	522

Investointiosa

	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-30	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-30	0	0	0	0
Talonrakennus					
Peruskorjaus, rakentaminen					
Menot	-56	-100	-140 000	-180	-180
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-56	-100	-140 000	-180	-180
Irtain omaisuus					
Irtaimiston hankinta					
Menot	-2	-10	-60 000	-20	-20
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-2	-10	-60 000	-20	-20
Keskeneräiset					
Menot	-13	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-13	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ					
Menot	-101	-110	-200 000	-200	-200
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-101	-110	-200 000	-200	-200
Investointimenot					
Maa-alueen myynti	0	0	0	0	0
Tarpeelliset korjaukset	-56	-100	-140 000	-180	-180
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-30	0	0	0	0
Irtaimiston hankinta	-2	-10	-60 000	-20	-20
Keskeneräiset	-13	0	0	0	0
Yhteensä	-101	-110	-200 000	-200	-200

Rahoitusosa

	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts 2022	Ts 2023
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-34	0	91 030	91	91
Tulorahoituksen korjauserät		0	0		
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-101	-110	-200 000	-200	-200
Pys. vastaav. hyöd. luovutustulot		0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-134	-110	-108 970	-109	-109
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	35				
Korottomien lyhytaikaisten velkojen	-92				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-58				
Rahoituksen rahavirta	-58	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-192	-110	-108 970	-109	-109

Investointisuunnitelma 2021 – 2023

	Tp 2019 1 000 €	Ta 2020 1 000 €	Ta 2021 €	Ts 2022 1 000 €	Ts 2023 1 000 €
KIINTEISTÖ					
Peruskorjausta:	-56	-100	-140 000	-180	-180
<u>Ts 2021:</u>					
- palvelurakennuksen tiivistystyöt ja kylpyosaston remontti					
- keittiön remontti					
<u>Ts 2022:</u>					
- Johtolan peruskorjaus					
- ilmalämpöpumput					
<u>Ts 2023:</u>					
- rakennusten peruskorjaus (tarkentuvat kuntokartoituksessa)					
YHTEENSÄ	-56	-100	-140 000	-180	-180
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
	-30	0	0	0	0
YHTEENSÄ	-30	0	0	0	0
KALUSTOHANKINNAT					
Keittiön koneet			-50 000		
Ennakoimattomat	-2	-10	-10 000	-20	-20
YHTEENSÄ	-2	-10	-60 000	-20	-20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-101	-110	-200 000	-200	-200